

ÖKAT ROVDJURSTRYCK HOTAR FINLANDS FÅRNÄRING

Finlands Fårörening kräver ändringar i jaktlagen och att stamvårdande jakt på varg inleds

Finlands fårnäring baserar sig på att utnyttja gräsmarker och på betesgång. Nu hotar det kontinuerligt växande rovdjurstrycket hela näringens framtid. Oron över djurens säkerhet kombinerat med den tunga byråkratin som riktas mot animalieproduktionen samt fårnäringens dåliga lönsamhet får många fårproducenter att lägga ner verksamheten och hindrar nya att komma in i branschen. Situationen är ohållbar.

Betesgång är en väsentlig del av fårens arttypiska liv och ökar deras välbefinnande. Kravet på betesgång ingår bland annat i ekologisk produktion, ersättningen för djurens välbefinnande och avtalen om skötsel av jordbruksnatur och landskap. Betesgången borde ändå vara trygg för fåren, och så är fallet inte längre. Attacker utförda av stora rovdjur är numera ett verkligt hot mot betande djur i nästan hela landet. Till skillnad från tidigare sker skadorna allt oftare också under dygnets ljusa tid och redan från försommaren.

Minskad biologisk mångfald har konstaterats vara ett lika stort hot mot människan som klimatförändringen. Vid skötseln av vårdbiotoper är betesgång ett centralt verktyg, och här spelar fåren en betydelsefull roll. Fåren betar också längs Finlands åstränder, vilket har en direkt inverkan på att minska Östersjöns näringsbelastning. När åsträndernas skyddszoner har permanenta vallbestånd som inte gödslas, minskar näringsläckagen. Vårdbiotoperna, till vilka ängar, hagmarker och skogsbeten hör, är Finlands mest utrotningshotade naturtyper. De är också den enda livsmiljön för många utrotningshotade och sårbara insekts- och växtarter.

Fårproducenterna har försökt skydda sina djur från rovdjur på många olika sätt och sökt efter fungerande lösningar bland annat i VargLIFE-projektet och WWF:s projekt som främjar användningen av boskapsvaktande djur. Beroende på situationen och området har bland annat rovdjursstängsel, boskapsvaktande hundar, larmande ljus- och ljudanordningar, GPS-halsband och viltkameror använts. Att skydda fåren är mycket dyrt och arbetskrävande för fårproducenten, och effekterna kan ändå inte garanteras. Rovdjursstängslena är inte tillräckliga för att hålla rovdjuren från de betande djuren, och rovdjursstängsel kan inte heller byggas på alla områden såsom till exempel havsstränder eller bergiga skogsbeten. Effekten av olika ljus- och ljudanordningar försvinner snabbt, eftersom rovdjuren verkar vänja sig vid dem. Boskapsvaktande hundar passar inte på alla gårdar eller för alla ytor som betas på grund av deras kraftiga, ofta också mot främmande människor riktade vaktinstinkt. Förutom attacker som skett på betesmarker finns också fall där rovdjuret trängt sig in i gårdscentrets stallbyggnad och jagat inomhus.

Ersättningen för rovdjursskador ersätter inte alla rovdjursattackerens kostnader och förluster. Det är möjligt att av polisen få drivningstillstånd och efter tre drivningar få fällningstillstånd. För ett djur som förorsakar skador kan man också ansöka om ett dispensbeslut från Finlands Viltcentral. Det är ändå byråkratiskt och tidskrävande att få beslutet, så i praktiken hjälper det

FÅRPRODUCENTERNA KRÄVER ATT

- rovdjur som kommer in på gårdsplaner eller betesmarker får avlägsnas genom ett snabbt och enkelt förfarande, så att husdjuren kan skyddas
- att stamvårdande jakt på varg inleds utan dröjsmål för att bevara människoskyggheten
- ersättningsförfarandet förnyas, så att fårproducenterna till fullo kompenseras för preventiva åtgärder som motverkar skador och för själva skadorna

endast i mycket få fall. I Sverige får man enligt den svenska jaktlagens paragraf 28 driva ett rovdjur som direkt hotar människor eller husdjur med vapen. Om drivningen inte lyckas, får man skjuta rovdjuret utan förhandstillstånd. På basen av denna paragraf skjuter man i Sverige årligen bara 2-8 vargar, men har bättre kunnat bibehålla vargarnas människoskygghet och respekt för bosättning. Finlands fårproducenter kräver en motsvarande paragraf också i vår jaktlag.

Rovjuren hör till Finlands natur, men skyddet av dem måste vara hållbart också med tanke på husdjursproduktionen. Naturens mångfald får inte lida på grund av det höga rovdjurstrycket, och husdjursproducenterna måste garanteras en möjlighet att skydda sina djur.

Finlands Fårörening rf

- ordförande Janne Jokela, tel. 044 0876 530, jokela.janne65@gmail.com
- verksamhetsledare Marjo Simpanen, tel. 044 9737 000, marjo.simpanen@lammasyhdistys.fi